

De Cultuurtoerist

The background of the entire page is a photograph of a Gothic building facade. In the foreground, there is a large, weathered stone sculpture of a face, possibly a gargoyle or a religious figure, looking towards the right. The building behind it features a large arched window with intricate tracery and a balcony with a metal railing above it.

Cultuur
smakers
Kortenbergh

600 jaar KU Leuven

Activiteitenmagazine • Cultuursmakers Kortenbergh
April, mei, juni 2025 • P708498 • afgiftekantoor Kortenbergh

Foto kaftbladzijde:

Fonske

Het Fonske is een standbeeld in het centrum van de universiteitsstad Leuven, op het Rector De Somerplein.

Zijn volledige naam luidt Fons Sapientiae, Latijn voor Bron der Wijsheid. Het Fonske is een van de werken van Jef Claerhout en werd ter gelegenheid van de 550ste verjaardag van de Katholieke Universiteit Leuven in 1975 aan de stad geschenken.

Het beeld stelt een student voor die, lezend in een boek, de wijsheid in vorm van water door zijn hoofd laat lopen. Maar deze verklaring zou later aan het beeldje zijn gegeven. Volgens beeldhouwer Claerhout: "Het is een sculptuur van iemand die, een pils in zijn kop gietende, zijn gedragingen bestudeert". Studentenorganisaties waren het hier niet mee eens en vonden dat het een karikatuur van de drinkende student was. Daarom werd het beeldje omgedoopt tot "Bron Der Wijsheid". Desalniettemin blijft de bierinterpretatie populair.

Net zoals Manneken Pis in Brussel wordt Fonske af en toe aangetrokken door verenigingen die iets te vieren hebben. Zo wordt Fonske afgebeeld op het wapenschild van de Vlaams-nationalistische studentenclub NSV! Leuven, die tevens ieder jaar een zogeheten "Fonskevaart" met vlaggen en trommelaars organiseert. Leuvense Fonskes zijn eveneens pralines waarop het beeldje van het Fonske staat.

Jaarthema 'Verruim je horizon'

Foto kaftbladzijde	2
Inhoud	2
Activiteitenkalender	3
Ronse, daguitstap	4
Wim imiteert Toon	5
Berlinde De Bruyckere	5
Campania Felix	6
Carmina Burana	6
Internationale Taptoe	8
Toots & Sax	8
Exclusieve wijruitstap	9
Stadsfestival Cultuursmakers	10
Begraafplaats Elsene	11
Van Buuren	11
Gent, daguitstap	12
600 jaar KU Leuven	13
Zomerontmoeting	15
De Oerknal van Europa	15
Antwerpen, daguitstap	16
Alentejo	17
900 jaar Erps	20
De lotgevallen van een Tsaardynastie	21
Terugblik 2-daagse Tilburg-Eindhoven	23
Terugblik dagactiviteiten	24



Cultuur
smakers
Kortenberg



www.cultuursmakers.be/kortenberg • www.cultuurtoerist.vlaanderen

'De Cultuurtoerist'

Activiteitenmagazine van Cultuursmakers Kortenberg
54ste jaar nr. 2 • april, mei, juli 2025 • P708498
Driemaandelijks • afgiftekantoor 3070 Kortenberg

Hoe 'De Cultuurtoerist' ontvangen?

• Wie aansluit met de Cultuursmakers-pas bij Cultuursmakers Kortenberg, ontvangt De Cultuurtoerist op papier tot het einde van het lidmaatschap.

Cultuursmakers-pas

Korting op alle Cultuursmakers-activiteiten, Een heel jaar lang?
Individueel lidmaatschap € 20,00
Gezinslidmaatschap € 30,00

Kijk ook eens op: www.cultuurtoerist.vlaanderen

Informatie en inschrijvingen activiteiten:

Cultuursmakers Kortenberg

Guldendellestraat 80, 3070 Kortenberg

02 759 84 66 • 0475 31 57 29

e-post: kortenberg@cultuursmakers.be

www.cultuursmakers.be/kortenberg

www.danskringkortenberg.be

Bank: BE07 2300 4448 8866 Cultuursmakers Kortenberg

BELANGRIJK © Cultuursmakers Kortenberg

Overname uit 'De Cultuurtoerist' is slechts toegestaan na schriftelijke toestemming van de auteur en/of van de uitgever.

Verantwoordelijke uitgever:

Guido Craps, Guldendellestraat 80, 3070 Kortenberg

Activiteitenkalender • jaarthema 'Verruim uw horizon'

Zaterdag 5 april	Ronse Daguitstap	Parking GC Colomba Kortenbergh	07.45 uur
Zondag 6 april	Wim imiteert Toon Optreden	OC Berkenhof Kortenbergh	10.30 uur
Zaterdag 12 april	Ronse Daguitstap	Parking GC Colomba Kortenbergh	07.45 uur
Donderdag 24 april	Berlinde De Bruyckere Gegidst bezoek tentoonstelling	Bozar Brussel	10.30 uur
Vrijdag 2 mei	Cultuurgeschiedenis van de Baai van Napels en de Amalfitaanse kust Lezing door dr. Jan Vaes	OC Berkenhof Kortenbergh	20.00 uur
Zondag 4 mei	Carmina Burana Totaalspektakel met comfortabel autocarvervoer	Parking GC Colomba Kortenbergh	15.00 uur
Zaterdag 10 mei	Internationale Taptoe Muziekevenement met comfortabel autocarvervoer	Parking GC Colomba Kortenbergh	19.30 uur
Donderdag 15 mei	Toots & Sax Culturele Brusselwandeling	Centraal Station Brussel	10.00 uur
Zaterdag 17 mei	Wijnuitstap O.l.v. Stefaan Soenen	Parking GC Colomba Kortenbergh	07.30 uur
Zondag 18 mei	Toots & Sax Culturele Brusselwandeling	Centraal Station Brussel	10.00 uur
Woensdag 21 mei	Campania Felix 8-daagse reis naar de Baai van Napels en de Amalfitaanse kust	Luchthaven Zaventem	07.30 uur
Zondag 25 mei	Sint-Niklaas Daguitstap Stadsfestival Cultuursmakers	Parking GC Colomba Kortenbergh	08.00 uur
Zaterdag 7 juni	Gent Daguitstap	Parking GC Colomba Kortenbergh	08.15 uur
Donderdag 12 juni	Kerkhof Elsene Culturele Brusselwandeling	Boondaalsestwg 478 Elsene	10.00 uur
Zaterdag 14 juni	Gent Daguitstap	Parking GC Colomba Kortenbergh	08.15 uur
Zondag 15 juni	Kerkhof Elsene Culturele Brusselwandeling	Boondaalsestwg 478 Elsene	10.00 uur
Vrijdag 20 juni	Alentejo, de verborgen parel van Portugal 10-daagse reis	Luchthaven Zaventem	09.45 uur
Dinsdag 1 juli	Leuven, 600 jaar KU Leuven Daguitstap	Naamsestraat 40 Leuven	09.45 uur
Donderdag 3 juli	Leuven, 600 jaar KU Leuven Daguitstap	Naamsestraat 40 Leuven	09.45 uur
Zaterdag 5 juli	Van Buuren Museum & Tuinen Gegidst bezoek	Leo Erraralaan 41 Ukkel	09.45 uur 11.15 uur
Zondag 13 juli	Zomerontmoeting BBQ, optreden muziekgroep, Vlaanderen Feest	OC Berkenhof Kortenbergh	12.00 uur
Zaterdag 19 juli	Antwerpen Daguitstap	Parking GC Colomba Kortenbergh	08.15 uur
Zaterdag 26 juli	Antwerpen (o.v.) Daguitstap	Parking GC Colomba Kortenbergh	08.15 uur
Dinsdag 30 september	De Oerknal van Europa, deel 3 Cursus Cultuurgeschiedenis	OC Berkenhof Kortenbergh	14.00 uur

Art-decowandeling Villa Louise-Marie Manor & Gardens Rondrit Pays des Collines Daguitstap

Zaterdag 5 april
Zaterdag 12 april
(telkens max. 40 deelnemers)

Art deco in Ronse

Veel art-decowoningen sieren het centrum van Ronse. Tijdens het interbellum kende Ronse een economische groei dankzij de textielindustrie. De kaderleden van deze bedrijven lieten hun nieuwe woning optrekken in de modieuze art-decostijl. We maken kennis met prachtige architecturale staaltjes.

Art deco ontstond uit het verlangen naar een nieuwe architectuur die meer aandacht besteedt aan het functionele waarbij men koos voor strakke eenvoud. Wat niet betekent dat deze zakelijke bouwstijl niet aantrekkelijk mag zijn. Zeer gebruikelijk zijn trapkokers met glas-in-loodramen in geometrische figuren. Op de gevels wisselen cementen stroken of tegels af met langwerpige, effen baksteenvlakken. De gebruikte materialen zijn duur én duurzaam: arduin, metaal en exotisch hout. Cirkel en vierkant keren overal terug.



Villa Louise-Marie Manor & Gardens

Exclusieve locatie in het hart van de Vlaamse Ardennen. Het historische jachthuis en buitenverblijf met parktuin van architect Jacques Wirtz wordt erkend als een van de mooiste overgebleven landgoederen van het begin van de twintigste eeuw.

Het gebouw is gebouwd als jachtverblijf van de Gentse adellijke familie de Kemmeter in 1928 en herbergde later het voormalige toprestaurant Hostellerie Shamrock. De villa is een vroeg ontwerp van architect Charles Hoge (1890-1962) in de zogenaamde 'Style Hoge'. Binnenin de villa is bijzondere geschilderde decoratie te zien in Moorse stijl. Sinds 2023 staat het domein open voor gegidste rondleidingen, in exclusieve samenwerking met Visit Ronse.



Pays des Collines

Als u Ronse zegt weet u dat Wallonië heel dichtbij is. Het Pays des Collines is de natuurlijke voortzetting van de Vlaamse Ardennen. Ze ligt genesteld in het noorden van Henegouwen, paalt aan Ronse. In feite is de enige scheidingslijn de grotendeels kunstmatige taalgrens. We ontdekken aan de hand van deze busrit de schoonheid van dit ongerepte landschap. Het gaat hier over de streek van Ellezelles, Flobecq (Vloesberg) en Frasnes-lez-Anvaing, Mont-de-l'Enclus en een deel van Ath. De streek kan bogen op een rijk verleden, heeft een eigen identiteit en een prachtig glooiend landschap. We ontdekken ontdekt o.a. de heksen van Ellezelles, de houten Kattenmolen, de bois d'Hubermont, holle wegen en prachtige natuur.



Deelname: € 63,00 • leden: € 57,00

Inbegrepen: autocarvervoer, kosten en fooi chauffeur, onthaal met koffie/thee met koek, gidsen, toegang, audiofoonsysteem

Middagmaal: menu en prijs worden meegedeeld bij inschrijving

Vertrek: 07.45 uur, parking GC Colomba (Wijngaardstraat 1)
Vooraf inschrijven.

Wim imiteert Toon

Eerbetoon aan de Nederlandse komiek Toon Hermans door Wim Corbeel

Zondag 6 april, 10.30 uur



Toen Wim 10 jaar werd, kreeg hij een cassette met de One Man Show van de bekende Nederlandse cabaretier Toon Hermans.

Hij vond de show zo goed dat hij Toon Hermans begon te imiteren: eerst in kleinere kring, op de middelbare school tijdens de les Engels (!), en nadien op talloze huwelijksfeesten. Na een eerste geslaagde theatervoorstelling in Kraainem en enkele geplande voorstellingen vorig jaar, staat Wim Corbeel op 6 april in Kortenberg op de planken met zijn voorstelling.

Zowel sketches als versjes en teksten van Toon Hermans komen daarbij aan bod. Muzikale gasten met harp en accordeon zorgen voor een extra vrolijke muzikale noot.



Deelname: € 12,00 • vvk: € 11,00 • vvk leden: € 10,00
Auditorium OC Berkenhof, Beekstraat 25, Kortenberg
Deuren: 10.15 uur • **aanvang:** 10.30 uur
Liefst vooraf inschrijven.

Berlinde De Bruyckere

Khorós, solotentoonstelling Bozar, Brussel

Gegidst bezoek tentoonstelling

Donderdag 24 april, 10.30 uur

In 2025 presenteert Bozar voor het eerst een grootschalige solotentoonstelling met werk van Berlinde De Bruyckere (Gent, 1964).

In haar beklijvend oeuvre staat de mens en de condition humaine centraal. De Bruyckere put uit verschillende inspiratiebronnen: de christelijke iconografie, de klassieke mythologie, het oeuvre van Vlaamse meesters en culturele overleveringen. Deze pijlers van haar beeldtaal brengt ze binnen in een hedendaagse context; het geweld dat ons omringt, de beelden van menselijk lijden op wereldschaal, maar ook schoonheid en de hoop op verandering.

Voor Bozar zal De Bruyckere een tentoonstelling als een mindmap creëren speciaal voor de historische zalen ontworpen door Victor Horta. Zowel ouder als recenter werk komt aan bod doorweven met verschillende artistieke dialogen met o.a. Lucas Cranach en Patti Smith.



Deelname: € 28.00 • leden: € 26,00
Met **Museumpas:** € 12,00 • leden: € 10,00
Inbegrepen: gids, toegang, audiofoonsysteem
Samenkomst: Bozar, Ravensteinstraat 23, Brussel, 10.15 uur
Vooraf inschrijven.

Campania Felix

EXTRA

Cultuurgeschiedenis van de Baai van Napels en de Amalfitaanse kust

Lezing door dr. Jan Vaes

Vrijdag 2 mei, 20.00 uur

In de Baai van Napels bleef de ziel van Italië goed bewaard. Men kan er genieten van typische gastronomie en zonnige wijnen. Pareltjes in de regio zijn Capri, Ischia, Caserta, Cumae, Sorrento, Paestum en natuurlijk het bruisende Napels. Er vallen Griekse tempels, Romeinse steden zoals Pompeï en Herculaneum te ontdekken en zelfs Islamitische en Normandische invloeden in prachtige kerken te bewonderen. De Baai van Napels heeft immers in de loop der tijden diverse volkeren aangetrokken: de regio kreeg in de Oudheid dan ook de typering Campania felix, het gelukkige Campanië.

De Amalfitaanse kust behoort tot de mooiste regio's van Europa. Hier liggen het statige Amalfi, het boeiende Salerno en het onvergetelijke Ravello in adembenemende landschappen. Het unieke stedenschoon van de Baai van Napels en van de Amalfitaanse kust heeft dan ook eeuwenlang toeristen gelokt: Napels zien en sterven ...

Hoe dat moois allemaal tot stand is gekomen, wordt in deze lezing door historicus en kunsthistoricus Jan Vaes haarfijn uit de doeken gedaan.



Deelname: € 12,00 • vvk: € 11,00 • vvk leden: € 10,00
Auditorium OC Berkenhof, Beekstraat 25, Kortenberg
Deuren: 19.45 uur • **aanvang:** 20.00 uur
Liefst vooraf inschrijven.

Carmina Burana

Totaalspektakel

Koor, orkest, muziek

Met comfortabel autocarvervoer

Zondag 4 mei, 15.00 uur

Prima Donna Events presenteert het meesterwerk van Carl Orff in een grandioze encenering met maar liefst 135 artiesten op scène! Ervaar een indrukwekkend totaalspektakel waar alle kunst disciplines samenkomen: krachtige choreografieën, indrukwekkende koorpartijen, ijzersterke solisten en een fantastisch live symfonisch orkest.

Bereidt u voor op een groots en meeslepend schouwspel in een regie en choreografie van Gerard Mosterd. 'Carmina Burana' is meer dan een voorstelling, het is een epische reis doorheen tijdloze thema's van liefde, lot en verlangen!

Normale prijs tickets rang 1 = € 89;00



Deelname: € 99,00 • leden: € 89,00
Inbegrepen: autocarvervoer, fooi chauffeur, de beste plaatsen
Vertrek: 13.00 uur, parking GC Colomba, Wijngaardstraat 1
Vooraf inschrijven.

Deze sponsor steunt ons

10.000 m² tuinplezier

Botanica



- Kamerplanten • Tuinplanten • Snijbloemen • Boomkwekerijafdeling • Waterplanten • Vijverproducten
- Zaden & bloembollen • Plantgoed • Plantaardappelen • Kruiden • Plantajuin & -sjalotten • Plantgoed
- Tuinmeubelen • Riet • Seizoensdecoratie • Potterie • Plancha's • Barbecues • Vuurkorven & -schalen
- Tuinhout • Kunstgras • Schaduwdoeken • Parasols • Kaarsen • Bestrijdingsmiddelen & meststoffen
- Gas • Machines en gereedschap met eigen hersteldienst



Tuincentrum Botanica

Brusselsesteenweg 379 - 3020 Vellem-Beisem
Tel.: 016 48 02 60 - info@tuincentrumbotanica.be
www.tuincentrumbotanica.be



Openingsuren : doorlopend open van 9u tot 18u.

Zondag open tot 13u.

Enkel in april, mei en juni zijn we op maandag open van 13u tot 18u.

Internationale Taptoe

Het beste van de wereld

Soeverein Arena Lommel, categorie 1

Met comfortabel autocarvervoer

Zaterdag 10 mei, 19.30 uur

Het grootste en meest plezierige internationale indoor muziekenvenement in België!

Bands en artiesten, van kleine groepen tot grote namen, komen samen in de Soeverein Arena te Lommel.

INTERNATIONAL TATTOO MASED PIPES AND DRUMS

Mistflarden hullen de Arena in een mysterieuze duisternis. "By the center, quick march!" klinkt het achter de poort, gevolgd door het typische geluid van de Schotse snaredrums. In de verte klinken de doedelzakken. Het geluid van 'Pipes & Drums' zwelt aan, steeds harder en harder. Een imposante formatie van doedelzakspelers en drummers, in traditioneel uniform, marcheert door de kasteelpoort de Arena in. Ook voor de 11de editie van de "Internationale Taptoe België" gaan wij er zeker weer in slagen een internationaal gezelschap samen te stellen met doedelzakspelers en drummers uit onder andere Ierland, Engeland, Schotland en Nederland.

INTERNATIONAL TATTOO HIGHLAND DANCERS

Als u als Highland Dancer wilt meedoen aan de "Internationale Taptoe België" zal u hiervoor eerst moeten solliciteren bij, de van oorsprong uit Nieuw-Zeeland afkomstige, Crystel Benton. Uit alle aanmeldingen selecteert Crystel de allerbeste dansers welke afkomstig zijn uit Schotland, Engeland, Canada, Amerika, Australië en Nieuw-Zeeland. Highland Dancing is een dansstijl die in de 19e en 20e eeuw in de Schotse Hooglanden is ontwikkeld als onderdeel van wedstrijden bij openbare evenementen zoals de Highland games. De dansers dragen gespecialiseerde schoenen die 'ghillies' worden genoemd. Highland Dancing wordt vaak uitgevoerd met begeleiding van doedelzakmuziek. Tijdens de "Internationale Taptoe België" zullen de "International Mased Pipes & Drums" deze begeleiding op zich nemen.



Deelname: € 79,00 • leden: € 72,00

Inbegrepen: autocarvervoer, fooi chauffeur, de beste plaatsen

Vertrek: 17.00 uur, parkung GC Colomba, Wijngaardstraat 1

Vooraf inschrijven.

Toots & Sax

Culturele Brusselwandeling

o.l.v. Jos Vanderstappen

Donderdag 15 mei, 10.00 uur

Zondag 18 mei, 10.00 uur

Toots Thielemans, Brusselaar, New-Yorker, wereldburger maar geboren Marolien krijgt zijn eerste instrument in de Hoogstraat. Voor zijn 7de verjaardag krijgt hij een mondharmonica van een winkel in de Zuidstraat en speelt zijn blue notes in zowat alle andere straten. Jeanke (Toots) begint zijn carrière op de gitaar in het centrum van Brussel. Hij neemt een plaatje op en verhuist naar Amerika. Hij speelt met de groten der aarde, maar Toots vergeet nooit zijn roots. Wij wandelen langs de plaatsen waar hij en zijn jazzcollega's speelden. Jazz dat dikwijls klinkt op de maat van een saxofoon, ook Brussels. Adolphe Sax geboren in Dinant, verhuist in pampers op 6 maanden naar Brussel en zal op de Kunstberg zijn nieuw blaasinstrument voorstellen vanachter een gordijn. Hoe hij in de Brusselse straten letterlijk zijn jeugd overleeft, vernemen wij tussen de deuntjes door.



Deelname: € 9,00 • leden: € 8,00

Inbegrepen: gids, eigen audiofoonsysteem

Samenkomst: Lokettenzaal Centraal Station Brussel, 10.00 uur

Tezamen reizen vanuit station Kortenberg is mogelijk
Vooraf inschrijven.

Exclusieve wijnuistap Nederlands Limburg

Apostelhoeve, Maastricht Wijnhoeve Nekum, Maastricht Wijndomein Holset, Lemiers o.l.v. Stefaan Soenen

Zaterdag 17 mei

Apostelhoeve

De Nederlandse wijntraditie vindt zijn oorsprong in de Romeinse tijd, na de middeleeuwen maakte de Nederlandse wijntraditie plaats voor andere vormen van agrarische bedrijvigheid. In 1970 keerden de eerste wijnstokken terug op de zuidhellingen van het Jekerdal, op de Apostelhoeve, nadat fruitteler Hugo Hulst besloot een wijngaard aan te leggen. De eerste oogst in 1973 leverde 1400 flessen wijn op. Tegenwoordig produceert de Apostelhoeve ieder jaar méér dan 110.000 flessen wijn. De bodem van de Louwberg bestaat uit kiezel en mergel met daaroverheen een laag löss, hetgeen uitermate geschikt is voor het verbouwen van druiven.

Op de Apostelhoeve, één van Limburgs mooiste plekjes bovenop de Louwberg, troont Limburgs oudste en een van de grootste wijndomeinen van Nederland. Het wijndomein van de Apostelhoeve bestaat op het moment uit 20 hectare, waar 5 verschillende druivensoorten zijn aangeplant: Müller-Thurgau, Auxerrois, Riesling, Pinot Gris en sinds 2020 ook Viognier. Op het moment leveren deze druivensoorten zeven mooie, droge, witte wijnen: de Müller-Thurgau, Auxerrois, Apostelhoeve Cuvée XII, Riesling, Pinot Gris, Pinot Gris Barriques en Viognier. Daarnaast maakt de Apostelhoeve ook twee prachtige mousserende wijnen: de Riesling Brut en de Apostelhoeve Cuvée XII Brut.



Hoeve Nekum

De wijngaarden van Hoeve Nekum bevinden zich in het oudste wijnbouwgebied van Nederland, het Jekerdal. Hoeve Nekum is een begrip in Nederland: onze wijnen zijn van de hoogste kwaliteit. U vindt bij ons wijn van klassieke en nieuwe druivenrassen en een mix daarvan. Voor elke wijnkenner is er een passende smaak te vinden: van droog tot zoet- wit, rood en rosé! Onze wijnen dragen het certificaat BOB Mergelland. Dit staat voor authentieke, in het Limburgse Mergelland geproduceerde wijn.

Het is Math Bollen die met passie het bedrijf runt, Hij is de trotse eigenaar van Wijngoed Hoeve Nekum, dat het op één na oudste wijngoed is in Nederland. In 2003 werd Hoeve Nekum verkozen als het beste wijngoed van Limburg!

Wijngoed Hoeve Nekum was de trotse leverancier voor de wijn op de bruiloft van Willem-Alexander en Maxima op 2 februari 2002. Het koninklijk paar trouwde in Amsterdam en tijdens de bruiloft werden 60 flessen Riesling 1999 van Hoeve Nekum geschonken.



Domein Holset

Domein Holset maakt mousserende wijnen volgens de traditionele methode. Het domein verbouwt zowel de klassieke druivenrassen Chardonnay en Pinot Noir, als nieuwe druivenrassen waaronder Johanniter. De 13,5 hectare wijngaarden liggen op verschillende percelen in het Zuid-Limburgse Heuvelland, in het stukje Nederland dat zich exact tussen België en Duitsland situeert. Het lokale koelere klimaat leent zich perfect tot de productie van elegante mousserende wijnen. Het rijpingsseizoen is lang, wat zorgt voor verfrissende zuren en wijnen die laag zijn in alcohol, ideaal voor de traditionele methode.

Domein Holset wordt gedragen door een sterk team van wijnmakers en wijspecialisten, om zo kwalitatief mogelijk te werk te gaan, zowel in de wijngaard als tijdens de vinificatie. De druiven worden duurzaam geteeld, waarbij het streven is om zo biologisch mogelijk te werken. Om de bodem te voeden, worden regelmatig mengsels van bloemen en groenbemesters gezaaid. Zo zorgt men voor een verbetering van zowel de bodem als de biodiversiteit.



Deelname: € 138,00 • leden: € 124,00

Inbegrepen: autocarvervoer, kosten en fooi chauffeur, onthaal met koffie/thee en koek, rondleiding drie wijndomeinen met proeverij, eigen audiofoonsysteem, voorbereiding en begeleiding door Stefaan Soenen

Middagmaal: menu en prijs worden meegedeeld bij inschrijving

Vertrek: 07.30 uur, parking GC Colomba, Wijngaardstraat 1

Klingspoor Sint-Gillis-Waas Stadsfestival Sint-Niklaas Daguitstap

Zondag 25 mei

KLINGSPoor is een site in De Klinge, een deelgemeente van Sint-Gillis-Waas in het Waasland, van waaruit u verschillende erfgoedthema's op een actieve manier kan ontdekken. U treedt in de voetsporen van de smokkelaar die in dit grensgebied zeer actief was. U duikt in de geschiedenis van de Wase klompen-nijverheid. U ontdekt de rustige pracht van de Waterwinbossen en het Stropersbos. En u spoort mee op het stukje spoorweg tussen Mechelen en Terneuzen.

Oude spoorlijn Mechelen-Terneuzen

Ruim honderd jaar lang denderden er op geregelde tijdstippen treinen over de sporen in De Klinge...

De treinen vervoerden reizigers en goederen langs het traject Mechelen-Terneuzen. De 'Chemin de Fer International de Malines à Terneuzen' was een private spoormaatschappij die in 1868 werd opgericht. Op 26 augustus 1871 kon de lijn feestelijk geopend worden en reed de eerste trein van Mechelen naar Terneuzen en terug.

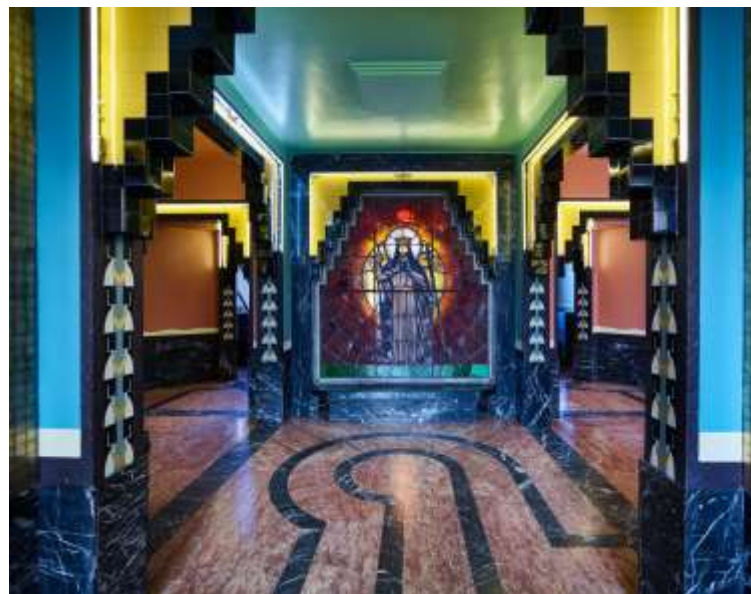
Het aantal reizigerstreinen is steeds vrij bescheiden gebleven. Gemiddeld tien keer per dag konden de Klingenaren de trein nemen richting Sint-Niklaas of Hulst. Het goederenverkeer was van groter belang voor de inkomsten van de spoormaatschappij. Steenkool en ijzererts werden gelost in de haven van Terneuzen om dan via de spoorlijn naar Duitsland te worden gebracht. Verder werden er massa's suikerbieten en andere landbouwproducten vervoerd.



Stadsfestival Sint-Niklaas

In de namiddag kunnen cultuurliefhebbers op eigen tempo en op eigen houtje Sint-Niklaas verkennen.

- Bewonder de imposante Grote Markt, een van de grootste marktplaatsen van België.
- Laat u betoveren door de rijke geschiedenis en spot prachtige gevels in art deco.
- Waar u ook niet naast kunt kijken: de recentere streetart. De stad is een waar openluchtmuseum.
- Stap binnen in Curiosum, het curiositeiten- museum in het indrukwekkende Huis Janssens waar al uw zintuigen geprikkeld worden met de talrijke curiositeiten.
- In het breimuseum komt de geschiedenis tot leven van de breinijverheid in Sint-Niklaas en omstreken.
- Of wat denkt u van een bezoekje aan het Pijp- en Tabaksmuseum?
- Tijdens het Stadsfestival staan al deze deuren wagenwijd voor u open.



Deelname: € 46,00 • leden: € 42,00

Inbegrepen: autocarvervoer, kosten en fooichauffeur, onthaal met koffie/thee met koek, rondleiding Klingspoor, deelname Stadsfestival Sint-Niklaas

Middagmaal: menu en prijs worden meegedeeld bij inschrijving
Vertrek: 08.00 uur, parking GC Colomba (Wijnjaardstraat 1)

Begraafplaats Elsene

Culturele Brusselwandeling

o.l.v. Jos Vanderstappen

Donderdag 12 juni, 10.00 uur

Zondag 15 juni, 10.00 uur

Op 15 ha ontdekt men hier meer dan 110.000 grafperken. Met de grote kazernes om de hoek, liggen hier de meeste militairen, maar ook veel literatoren, architecten, nobelprijswinnaars of beeldhouwers.

Belgische bekende namen zoals Constantin Meunier, Solvay, Antoine Wiertz, Victor Horta, Neel Doff, Charles De Coster, Camille Lemonnier worden afgewisseld met Armeniërs, Grieken, Aziaten, Afrikanen,

Vandaag is de begraafplaats modern geëvolueerd met een sterretjesweide en het dierenkerkhof.



Deelname: € 9,00 • leden: € 8,00

Inbegrepen: gids, audiofoonsysteem

Samenkomst: 10.00 uur, Elsene, Boondaalsesteenweg 478

Samen reizen vanuit station Kortenberg is mogelijk
Vooraf inschrijven.

Van Buuren

Museum en tuinen, 50 jaar

Gegidst bezoek

Zaterdag 5 juli, 10.00 uur

Zaterdag 5 juli, 11.30 uur

Het museum is gevestigd in het huis waar de familie van Buuren heeft gewoond. David (1886-1955), van Nederlandse afkomst, vestigde zich in 1909 in Brussel. Zijn financiële carrière speelde een rol in de grote sociale, politieke en economische gebeurtenissen van de 20ste eeuw. Hij huwde de Belgische Alice Piette (1890-1973) en begon dertig jaar van geluk en culturele toewijding met hun art-decovilla.

Als mecenas steunde David alle belangrijke doelen, en dit werd voortgezet door Alice tot de oprichting in 1970 van hun privé-stichting, waaraan zij bij testament hun huis, kunstwerken en tuinen naliet: het museum, de concretisering van de droom vade oprichters.



DE INTERIEURRESTAURATIE VAN HET VAN BUUREN MUSEUM

Ter gelegenheid van de 50ste verjaardag van het Van Buuren Museum wordt een ambitieus restauratieprogramma opgestart om dit uitzonderlijke erfgoed te behouden en te valoriseren. Dit maakt deel uit van een globaal project onder leiding van architect Barbara Van der Wee. Deze werkzaamheden zullen zich over meerdere jaren uitstrekken en worden ondersteund door onze mecenen en partners zoals Urban.Brussels en Lombard Odier.



Deelname: € 34,00 • leden: € 31,00

Met **Museum**pas: € 19,00 • leden: € 16,00

Inbegrepen: gids, toegang huis en tuinen, audiofoonsysteem

Samenkomst: Huis van Buuren, Leo Erreralaan 41, Ukkel

Samen reizen vanuit station Kortenberg is mogelijk
Vooraf inschrijven.

Jules De Bruycker De wereld van het Lam Gods Rondleiding tentoonstellingen Museum voor Schone Kunsten Gent Gegidste rondvaart

Zaterdag 7 juni
Zaterdag 14 juni
(telkens maximum 30 deelnemers)

Jules De Bruycker

Het Museum voor Schone Kunsten Gent (MSK) wijdt een tentoonstelling aan het werk van Jules De Bruycker (Gent 1870-1945). Een omvangrijk overzicht van 150 tekeningen, aquarellen, gouaches, olieverfwerken en prenten brengt de wervelende, expressieve en bij momenten fantasmagorische beeldenwereld van deze Gentse kunstenaar-observator tot leven.

Vandaag kennen de meeste liefhebbers Jules De Bruycker vooral als etser. In zijn ruim veertigjarige carrière liet hij immers een oeuvre na van 309 afzonderlijke prenten, en ontplooi de Bruycker zich tot één van de meest baanbrekende grafici in België tijdens de eerste helft van de 20e eeuw. Maar De Bruycker was niet alleen een buitengewone graficus. Tot op heden bleef een kernaspect van zijn oeuvre, namelijk het getekende werk, onderbelicht. Precies daarop legt de tentoonstelling de focus.

Tekenen was De Bruyckers eerste liefde, nog voor hij zich als dertiger toelegt op het etsen. In zijn tekeningen zien we een veelzijdige kunstenaar die steeds potlood en papier bij de hand heeft, om snel-snel een indruk te schetsen van wat hij in het leven van elke dag om zich heen observeert. Naast deze getekende kattenbelletjes werkt De Bruycker evengoed thema's uit in autonome, grotere, soms zelfs monumentale tekeningen. In zijn oeuvre staan prenten en tekeningen ook niet los van elkaar. Vaak hergebruikt hij motieven uit tekeningen in etsen, of verwerkt hij elementen uit etsen naderhand opnieuw in tekeningen. En als zijn tekeningen al minder bekendheid genieten, dan geldt dat zeker voor de aquarellen, gouaches en de enkele olieverfwerken van zijn hand. Deze tonen dat De Bruycker niet alleen in zwartwit fascineert, maar evenzeer sprankelt in kleur.

In 150 uitzonderlijke werken brengt het museum de buitengewone kunstenaar die Jules De Bruycker was, opnieuw onder de aandacht.



De Wereld van het Lam Gods

In mei 2023 startte de derde en laatste restauratiefase van het Lam Gods. Zeven panelen van het meesterwerk door Jan en Hubert van Eyck verhuisden naar het MSK, waar u de restaurateurs van het Koninklijk Instituut voor het Kunstpatrimonium live aan het werk kan zien in het atelier achter glas.

Tijdens de 'Lam Gods' rondleiding neemt de gids u mee naar de wereld van Van Eyck en staat u oog in oog met Adam en Eva, de zingende en musicerende engelen en de drie centrale religieuze figuren. U ontdekt meer over de geschiedenis van het Lam Gods en waarom dit devote werk zo wereldberoemd is. Daarnaast laat de gids u ook kennismaken met tijdgenoten in de collectie van het MSK en met de wereld van de Vlaamse Primitieven: een internationaal netwerk van kunstenaars, ambachtslieden, handelaars en rijke opdrachtgevers.



Deelname: € 71,00 • leden: € 65,00

Met **Museumpas**: € 56,00 • leden: € 50,00

Inbegrepen: autocarvervoer, kosten en fooi chauffeur, onthaal met koffie/thee met koek, toegangen en gidsen tentoonstelling, audiofoonsysteem

Vertrek: 08.15 uur, parking GC Colomba (Wijngaardstraat 1)
Vooraf inschrijven.



600 jaar KU Leuven

Haar geschiedenis Spoelberchmuseum

Gegidste daguitstap
o.l.v. Hubert Van Broekhoven

Dinsdag 1 juli, 10.00 uur
Donderdag 3 juli, 10.00 uur
(telkens maximum 20 deelnemers)



600 jaar KU Leuven

In 1425 werd in Leuven één van de oudste universiteiten in Europa opgericht. In de eeuwen die volgden groeiden de stad en haar universiteit uit tot een wereldberoemd centrum voor kennis en wetenschap.

Naast één van de oudste is de KU Leuven ook de meest innovatieve universiteit van Europa. Met 60.000 studenten en meer dan 20.000 medewerkers is het bovendien de grootste universiteit van België.

2025 is een bijzonder jaar: de Leuvense universiteit viert haar 600ste verjaardag. Wij vieren mee!



Heilige Geestcollege Leuven

Spoelberchmuseum

De in 1907 kinderloos overleden burggraaf Charles Victor de Spoelberch de Lovenjoul legateerde aan de Leuvense universiteit niet alleen een omvangrijke som geld en het familielandgoed in Lovenjoel (inclusief het neoclassicistische kasteel), maar ook een fraaie kunstcollectie. In de voormalige refter van het Heilige Geestcollege wordt een deel van die collectie tentoongesteld.



Ons bezoek

Tijdens een wandeling door de binnenstad, komt de geschiedenis van de 4 Leuvense universiteiten aan bod. Hun geschiedenis leeft in gebouwen, pleinen, monumenten, verhalen en anekdotes. O.a. Vicus Artium en het Hogeschoolplein met het Pauscollege staan op het lijstje. Het beeld van Pieter De Somer is ons eindpunt.

Deelname: € 24,00 • leden: € 22,00

Inbegrepen: gids dagprogramma, toegang/gids Spoelberchmuseum, audiofoonsysteem

Middagmaal: menu en prijs worden meegedeeld bij inschrijving

Samenkomst: 09.45 uur, H. Geestcollege, Naamsestraat 40, Leuven
Vooraf inschrijven.

Deze sponsors steunen ons



HULP NODIG BIJ HET
BEVEILIGEN VAN UW
WONING OF BEDRIJF ?

- INBRAAKBEVEILIGING • SLOTEN
- SLEUTELS • KLUIZEN • BRANDKASTEN
- GEPANTSERDE DEUREN • BRIEVENBUSSEN

U BENT ALTIJD WELKOM
VOOR MEER ADVIES OF EEN
VRIJBLIJVENDE OFFERTE

GSM 0476 707 990
INFO@SLOTEN-DHONT.BE

BROUWERIJSTRAAT 5
3070 KORTENBERG

WWW.SLOTEN-DHONT.BE

OPENINGSUREN
MA TOT VRIJ 8U - 12U
NAMIDDAG & ZA OP AFSpraak



ERKEND 53-LID VAN DE V.S.U.



AKUUT

DIERENARTSENPRAKTIJK
Kortenbergh - Zaventem - Leuven

OLYMPIA CAR

www.olympiacar.be
info@olympiacar.be
+32(0)16 804 790

Grootlosestraat 57
3128 Tremelo

Industriepark
Soldatenplein 7 | 3300 Tienen

Bedrijvencentrum De malt
Leuvensesteenweg 350 | 3190 Boortmeerbeek

A PROPERTY
VASTGOEDKANTOOR
& **PELSMAEKERS**
www.ap-p.be • 02/253 4000 • 016/96 11 11



HET OPTIEKHUYS
LEUVENSESTEENWEG 321
3070 KORTENBERG
02/ 759 77 90
WWW.OPTIEKHUYS.BE



Zomerontmoeting

Fijne BBQ
Muziekoptreden
Vlaanderen Feest
OC Berkenhof, Kortenberg

Zondag 13 juli, 12.00 uur

VLEES: rundssteak, spek, gemarineerde kippenbout
VIS: zalm papillot, scampi brochette, gamba's met look
GEMENGD: zalm papillot, spek, gemarineerde kippenbout



Deelname: € 59,00 • leden: € 54,00 (vooraf inschrijven)
Inbegrepen: glas bubbels als aperitief (aangeboden door Cultuursmakers Kortenberg), verzorgde BBQ met keuzemenu, dessert en koffie/thee, optreden muziekgroep
Vegetarische BBQ is mogelijk, vooraf aan te vragen
Samenkomst: OC Berkenhof, Beekstraat 25, Kortenberg, 12 uur

De Oerknal van Europa

Deel 3 • najaar 2025-voorjaar 2026
Vroegchristelijke, Byzantijnse en
vroegmiddeleeuwse geschiedenis en
kunstgeschiedenis
door dr. Jan Vaes

Vanaf dinsdag 30 september 2025
tot dinsdag 24 maart 2026
(maximum 85 deelnemers)

De ondergang van het Romeinse Rijk was een lang proces dat niet eindigde met de politieke opheffing (476 n.C.) van het imperium. Meer nog: de erfenis van het oude Rome ging geenszins verloren. Het Oost-Romeinse of Byzantijnse Rijk was de directe opvolger. Trots bleven de Byzantijnen zich tot het einde in 1453, Romaïoi noemen. Hun 'missiegebied' Rusland zette deze lijn voort: Moskou was het 'derde Rome'.

Byzantijnse kunst met haar spectaculaire koepels, mozaïeken en iconen was een voortzetting en verdere ontwikkeling van de vroegchristelijke kunst. De beeldende kunsten ondergingen duidelijk de invloed van het neoplatonisme, waarbij de innerlijke wereld als de essentie werd beschouwd, niet de uiterlijke schijn. Dit leidde tot een verregaande abstractie, terwijl daarnaast een klassieke traditie voortleefde. Deze abstraherende tendens werd nog versterkt door het iconoclasme, een hevige beeldenstrijd.

In de westerse middeleeuwen speelden vele invloeden: de Germaanse invallers en nieuwkomers brachten een zeer abstracte, ornamentale kunst mee en leerden anderzijds de verworvenheden van de laatantieke en vroegchristelijke kunst kennen en ten dele integreren. Dit christelijke westen werd ook geconfronteerd met de oprukkende Islam, vooral in Spanje en Sicilië. Dat leidde tot wederzijdse beïnvloeding: zo kopieerde de Islamitische kunst de Byzantijnse architectuur en kende ze een gelijkaardige beeldproblematiek als die waarmee de Byzantijnse kunst geconfronteerd werd.

Enkele thema's:

- De ondergang van Rome: implosie van een duizendjarig rijk
- Iconen, koepels en mozaïeken van Venetië tot Vladivostok
- Arthur: waarheid en verbeelding
- Benedictus: vader van Europa
- Romaans: een witte mantel van kerken van Uppsala tot Bari
- Het Siciliaanse mirakel
- Noormannen: monsters of watjes?
- Aken of het Nova Roma
- Venetië: het wonder uit de modder

30 september • 7, 14 en 21 oktober • 4, 18, en 25 november •
2, 9 en 16 december 2025

13, 20 en 27 januari • 3, 10 en 24 februari • 3, 10, 17 en 24 maart
2026

Deelname: € 199,00 • leden: € 179,00
Inbegrepen: lessenreeks 20 sessies, syllabus, koffie/thee tijdens pauze
OC Berkenhof, Beekstraat 25, Kortenberg
Aanvang: 14.00 uur • **einde:** 16.30 uur
Vooraf inschrijven.

Compassion

Over de vele gezichten van medeleven

Rondleiding tentoonstelling MAS

Middelheimmuseum, 75 jaar

Rondleiding openluchtmuseum

Daguitstap

Zaterdag 19 juli

Zaterdag 26 juli (bij voldoende deelnemers)

Compassion

Medeleven voelen of tonen is eigen aan de mens en kent vele gezichten. De expo 'COMPASSION' laat zien hoe we dat doorheen vele tijden, culturen en levensbeschouwingen in beeld brengen. En ook, wat de schurende kanten ervan zijn. Want hedendaagse kunst van Ai Weiwei, Berlinde De Bruyckere en Stephan Vanfleteren, doen je stilstaan bij de actuele vragen rond dit thema.

Hoe tonen wij ons medeleven? Wat drijft ons om dit te doen? Wie zien we als goede voorbeelden? Welke ideeën inspireren ons om solidair te zijn? En wat als de opvattingen botsen? Als de idealen onhaalbaar zijn?

De expo 'COMPASSION' gaat over onze behoefte en ons streven om anderen te helpen. U ziet er kunst van vroeger en nu en van over heel de wereld die dat in beeld brengt, net als sierstukken en gebruiksvoorwerpen. Een werk van Brueghel met de zeven werken van barmhartigheid, een Japanse prent die toont hoe u zieken kan helpen, een Congolees beeld van een genereuze vrouw, een Tibetaanse gebedsmolen met een medevoelend mantra of een collectebus van de vrijmetselaars. Stuk voor stuk illustreren ze hoe de mens anderen wil helpen.



Middelheimmuseum

Hoe verhoudt de mens zich tot de natuur? Die vraag wil het Middelheimmuseum samen met kunstenaars en bezoekers onderzoeken. Het samenspel van sculptuur en natuur in het kunspark vormt de perfecte aanleiding voor dit gesprek.

De wereld vandaag heeft nood aan een frisse blik op oude thema's. De nieuwe opstelling van kunstwerken in het park nodigt uit om andere vragen te stellen aan vertrouwde sculpturen en landschappen.

Geïnspireerd door de combinatie van park en kunst, stelt het museum vier thema's en zes zones voor die een hedendaagse blik bieden op de collectie. De kunstwerken gaan in dialoog met elkaar, met hun groene omgeving en met ons: museumbezoekers, wandelaars, sporters en andere passanten. Die nieuwe verbindingen zetten de deur open naar andere perspectieven en mogelijkheden.



25 Topstukken in het Middelheimmuseum

Tot 2022 waren in de collectie van het Middelheimmuseum 7 kunstwerken erkend als Topstukken.

Bij een waarderend onderzoek bleek dat in de Topstukkenlijst de naoorlogse en avant-garde beeldhouwkunst onvoldoende vertegenwoordigd was.

Daarom voegde de Vlaamse Overheid eind 2022 maar liefst 18 beeldhouwwerken uit de Middelheimcollectie toe: 9 uit de periode 1914-1945, en 9 uit 1945-1968.

Met deze erkenning bevestigde Vlaanderen opnieuw de unieke positie van het Middelheimmuseum.



Deelname: € 55,00 • leden: € 49,00

Met **Museumpas:** € 47,00 • leden: € 41,00

Inbegrepen: autocarvervoer, kosten en fooi chauffeur, onthaal met koffie/thee met koek, toegang, gidsen, audiofoonsysteem

Middagmaal: menu en prijs worden megedeeld bij inschrijving

Vertrek: 08.15 uur, parking GC Colomba, Wijngaardstraat 1

Vooraf inschrijven.

De verborgen parel van Portugal

10-daagse Cultuursmakers-reis

Vrijdag 20 t.e.m. zondag 29 juni

Een dunbevolkte regio, in het noorden begrensd door de Taag en de regio Centro, in het westen door Lissabon en de Atlantische Oceaan en in het zuiden door de regio Algarve.

De regio blinkt uit in adembenemende vergezichten, heerlijk geurende eucalyptusbomen, kurk- en olijfbomen, en prachtige, witte stadjes als Monsaraz en Évora. Juni is de maand van de religieuze feesten in Portugal, met vieringen en feesten in het hele land ter ere van Sint-Antonius, Sint-Johannes en Sint-Petrus.

De Alentejo is een wijnbouwgebied met een rijke traditie dat uitstekende wijnen voortbrengt met verrassende aroma's en kleuren. Deze wijnen zijn al even speciaal als het landschap en de gastronomie.



Dag 1

Vrijdag 20 juni • Zaventem - Lisboa

Afspraak om 09.45 uur op de luchthaven van Zaventem, naast de Connections Travel Shop in de vertrekhal

Rechtstreekse vlucht naar Lissabon met TAP
Vlucht TP0641 Zaventem 11.50 uur > Lissabon 13.45 uur
(plaatselijke tijd) • het is in Portugal 1 uur vroeger dan bij ons.

Aankomst na de middag in Lissabon waar de gids ons opwacht in de luchthaven.

We rijden langs de Taag en bezoeken Santarém, de gotische stad die uitkijkt op de Ribatejo, een vruchtbare streek aan de oevers van de Taag. Al wandelend door de straten ontdekken we gebouwen uit de renaissance. Aan het plein Praça Sá da Bandeira bevinden zich de kerk Igreja de Nossa Senhora da Conceição, tegenwoordig de kathedraal Sé de Santarém, en de Igreja de Nossa Senhora da Piedade. Niet ver hier vandaan staat het 18de-eeuwse klooster Convento de São Francisco dat onlangs werd gerestaureerd na een lang verleden van verwoestingen en verbouwingen.

Daarna rijden we verder langs de Taag naar Marvão, tegen de Spaanse grens.

Dag 2

Zaterdag 21 juni • Marvão • Castelo de Vide

Na het ontbijt bezoeken we eerst Castelo de Vide te voet. Aan de noordkant, tussen het kasteel en de Fonte da Vila, wordt de historische joodse buurt door een aantal smalle straatjes afgebakend. De joodse buurt van Castelo de Vide is een van de belangrijkste voorbeelden van de joodse aanwezigheid in het land, die uit de 13e eeuw dateert, tijdens het koningschap van D. Dinis. Hier kunnen we één van de best bewaarde joodse buurten in Portugal zien, waar één van de grootste verzamelingen civiele architectuur uit de gotische periode bewaard is gebleven. We bezoeken er de synagoge.

Nadien rijden we door het natuurpark Serra de São Mamede. In dit gebergte vinden we een onverwachte Alentejo. Hoog in plaats van vlak! Groen in plaats van droog! Hier kunt u ook overblijfselen vinden van de menselijke beschavingen die hier in historische tijden leefden. Het hoogste punt dat op 1025 meter ligt, is het hoogste ten zuiden van de Taag en heeft een uitzonderlijk mooi uitzicht.

Nadien staat een bezoek aan Marvão, van Moorse origine, op het programma. Het dorpje dat bekend stond als Monte de Ammaia (Ammaiaberg), heeft zijn huidige naam te danken aan het feit dat het in de 9de eeuw als schuilplaats heeft gediend voor Ibn Marúan, een Moorse krijgshoofd. De Arabische overheersing, die enige eeuwen heeft geduurd, werd beëindigd toen in 1160-1166 een militaire actie van de Reconquista hier een overwinning behaalde, onder leiding van D. Afonso Henriques, de eerste koning van Portugal.

Dag 3

Zondag 22 juni • Marvão • Campo Maior • Vila Viçosa - Évora

We rijden naar het bloemendorp Campo Maior. De naam van het dorp komt van de Romeinen (Campus Maior) maar het koestert vooral de herinnering aan de latere islamitische overheersing, met de witgeverfde huizen met blauwe en okerkleurige details.

In Vila Viçosa was het huis van de Hertogen van Bragança gevestigd, de machtigste adellijke familie na het koninklijk huis. De eerste hertog van Bragança was D. Afonso, de bastaardzoon van D. João I (1385-1433). Het paleis van de hertog, dat wij bezoeken, is gebouwd door de 4de hertog van Bragança, D. Jaime die in de 16de eeuw veel heeft bijgedragen tot de groei van het dorp. In 1646 heeft D. João IV, de 8ste hertog van Bragança, het beeld van Nossa Senhora da Conceição, aanbeden in de Igreja Matriz, bekroond en tot beschermheilige van Portugal uitgeroepen. Vanaf dit moment hebben de koningen van Portugal geen kroon meer gedragen.

We rijden langs marmergroeven en door wijnvelden tot in Évora.

Dag 4

Maandag 23 juni • Évora

Nadien bezoeken we Évora, UNESCO-werelderfgoed met zijn Romeinse oorsprong en zijn betoverende historische en artistieke erfgoed.

De toren van de kathedraal Sé en de Tempel zijn dé visitekaartjes van de stad die ongetwijfeld in elk fotoalbum terug te vinden zijn. De toren van de Sé is gemakkelijk te herkennen door haar vreemde vorm, een combinatie van kegelvormige torens die ongebruikelijk zijn in de Portugese architectuur. De toren is ook een goed oriëntatiepunt voor wie zich in het centrum van de stad bevindt. De Sé van Évora is ook de grootste middeleeuwse kathedraal van Portugal.

Daarna bezoeken we ook de steencirkel en menhir dos Almendres. De steencirkel van Almendres is een spectaculaire verzameling menhirs, bestaande uit 95 monolieten, die in twee concentrische cirkels staan. Sommige menhirs vertonen schematische en geometrische gravures. Iets verderop staat een menhir van 4 meter hoog. Recente studies hebben aangetoond dat veel monolieten zich op hun originele positie bevinden en dateren van de periode tussen het Neolithicum en het Bronzen Tijdperk.

Dag 5

Dinsdag 24 juni • Évora • Monsaraz • Vidigueira • Mértola

We rijden langs een steengroeve en bezoeken Monsaraz, een van de mooiste plaatsjes in het zuidelijke deel van de Alentejo. Stel u een steile heuvel voor van 300 meter hoog, te midden van de immense vlaktes waar schapen, koeien en zwarte varkens grazen. Op de top staat een ommuurd kasteel en aan de voet liggen tal van smalle steegjes. Hierin zijn kleine huisjes gebouwd met gekleurde kozijnen en gietijzeren balkons.

Zowel voor de Moren als de Romeinen was Monsaraz een belangrijke locatie vanwege de gunstige ligging. Vergeet de tijd als u door het oude centrum wandelt om te eindigen bij het kasteel voor een spectaculair uitzicht. Het bijzondere bouwwerk wordt ook wel de bewaker van de vlakte van de Alentejo genoemd.

We komen voorbij het stuwmeer van Alqueva, een van de grootste kunstmatige meren van Europa, aangelegd in de rivier Guadiana. Het gebied rondom het stuwmeer van Alqueva was de eerste plek op de wereld die het certificaat kreeg van 'Starlight Tourism Destination', toegekend door onder andere UNESCO. In dit gebied van 3.000 vierkante kilometer is er 's nachts zo weinig mogelijk kunstlicht, om het unieke zicht op de hemel te behouden.

Het bestaan van Vidigueira is slechts vanaf de 13e eeuw gedocumenteerd. Er zijn echter aanwijzingen dat deze regio sinds de prehistorie bewoond is geweest. Naast het erfgoed van de monumentstenen, zijn ook de nabijgelegen Romeinse dorpjes São Cucufate en Monte da Cegonha noemenswaardig.

Dag 6

Woensdag 25 juni • Mértola • Santiago do Cacém

Waar de ooievaarsnesten en de sierlijke witte huizen over de Guadianarivier uitkijken, wacht u de bekoring van een levend museum.

Mértola heeft verscheidene verdiensten van historisch belang op haar naam staan; zo was het een voormalig Romeinse stad, de hoofdstad van een Arabisch rijk en de eerste vestiging van de Orde van Santiago.

Na een bezoek aan de kopermijnen São Domingos, 15 kilometer ten oosten van Mértola, rijden we door het natuurpark Guadiana. Gelegen in het dal van de Rio Guadiana, die nu eens stroomt tussen nauwe oevers waar eeuwenoude getidemolens staan, dan weer tussen steile hellingen met mediterrane vegetatie, die een prachtig natuurlijk landschap vormen, herbergt dit natuurpark een oud en zeer goed behouden erfgoed.

Aan de uiterste noordkant van het park, waar de schoonheid van het landschap werkelijk onovertroffen is, ligt de belangrijkste oneffenheid in de stroom van de Guadiana, de waterval van Pulo do Lobo, zo aangeduid omdat de oevers van de rivier elkaar zo dicht naderen dat de rivier in een sprong kan worden overgestoken (pulo=sprong).

Van daar rijden we naar Santiago do Cacém.

Santiago do Cacém is een vreedzame stad in het zuiden van Portugal. Lang geleden gesticht, was de stad gedurende de Romeinse periode een doorvoerplaats op de route die Lissabon met de Algarve verbond, wat een bijdrage heeft geleverd tot de lokale ontwikkeling.

Dag 7

Donderdag 26 juni • Santiago do Cacém • Grândola • Vila Nova de Milfontes • Porto Covo

Vandaag rijden we naar Grândola voor een kort bezoek. In de geschiedenis van Portugal is de naam Grândola onlosmakelijk verbonden met de muziek "Grândola Vila Morena", geschreven door José Afonso (ook wel Zeca Afonso genoemd). Tijdens de Anjerrevolutie van 25 april werd het door Radio Renascença gespeeld als teken voor de troepen om Lissabon binnen te vallen. Het werd gezongen tijdens enthousiaste maar ook gevaarlijke momenten en kan worden beschouwd als het volkslied van de Revolutie, ter herinnering aan de heroverde vrijheid van meningsuiting.

We rijden verder langs de wondermooie kust van Vila Nova de Milfontes.

Gelegen aan de monding van de Mirarivier, heeft dit vriendelijke dorpje veel te danken aan het toenemende toerisme van de afgelopen jaren. De rustige en mooie stranden van de Costa Vicentina zijn erg in trek omdat ze nog in natuurlijke staat verkeren en ook uitstekende gelegenheid bieden voor het beoefenen van watersporten.

Van het architectonisch erfgoed onderscheiden zich het fort dat tussen 1599 en 1602 is gebouwd ter verdediging tegen piratenaanvallen, de moederkerk Igreja Matriz en de vuurtoren Farol do Cabo Sarão, gebouwd aan het begin van de 20ste eeuw.

Verder langs Porto Covo, nog steeds een vriendelijk vissersdorpje met kleine witte huisjes dat door de Marquês de Pombal, na de aardbeving van 1755, is herbouwd.

Op ongeveer 250 meter afstand van het plein van Porto Covo kan men het verlaten eiland Ilha do Pessegueiro waarnemen, een inspiratiebron voor veel dichters. Hier heeft men resten aangetroffen van een Carthaagse nederzetting gedurende de 3de eeuw voor Christus en van een Romeinse nederzetting, waaronder reservoirs voor het zouten van vis, maar de legendes en de verbeelding spreken ook van piraten die gedurende een aantal eeuwen het eiland als schuilplaats gebruikten.

Dag 8

Vrijdag 27 juni • Santiago do Cacém • Palmela

Vandaag bezoeken we de Romeinse ruïnes van Troia dat op een schiereiland ligt aan de zuidoever van de Sadorivier, tegenover de stad Setúbal, waarmee het een regelmatige veerbootverbinding heeft. Het bewaart belangrijke Romeinse overblijfselen zoals een viszouterij (een belangrijk industrieel geheel uit die tijd). Deze overblijfselen zijn getuigen van het bestaan van het Romeinse dorpje Cetóbriga, wat later naar de andere kant van de rivier is verhuisd en naam heeft gegeven aan de stad Setúbal.

We genieten van een aangename cruise over de Sadorivier.

Nadien bezoeken we de kaasmakerij van Azeitão. Queijo de Azeitão is een andere zeer populaire kaas in Portugal. Zijn complexe smaak is het resultaat van een mix van zure, zoute en pikante smaken.

De wijnkelders van José Maria da Fonseca. Opgericht in 1834, is het landgoed nu beheerd door de zevende generatie van dezelfde familie. Het wijnhuis José Maria da Fonseca bevindt zich in Azeitão, in Setúbal, 40 km ten zuiden van Lissabon. De traditionele wijn van deze regio is de edele zoete Moscatel de Setúbal, 's werelds beste dessertwijn.

José Maria da Fonseca maakt in de regio ook droge wijn zoals de bekende Periquita primum en produceert moderne, heerlijke witte wijnen.

Jose Maria da Fonseca heeft een lange traditie in Portugal en exporteert sinds het midden van de 19de eeuw over de hele wereld. De naam Fonseca is uitgegroeid tot een synoniem voor traditie en kwaliteit.

Daarna rijden we door het gebergte van Arrábida en bezoeken het klooster van Arrábida dat gebouwd werd in de 16de eeuw. Het, ligt verscholen in de met pijnbomen bedekte heuvels van de Serra da Arrábida. Het was oorspronkelijk een franciscaner-klooster. Het strekt zich uit over 25 hectare en omvat verschillende gebouwen, heiligdommen en bossen met uitzicht op het schiereiland Setúbal.

We rijden door naar Setúbal.

Dag 9 **Zaterdag 28 juni • Setúbal • Palmela**

Vandaag wandelen we door het historische centrum van Setúbal. Setúbal werd in een ver verleden bewoond door de Feniciërs en door de Romeinen, die zich hier aan de zuidelijke oever van de rivier Rio Sado vestigden en de plaats Cetóbriga noemden, later verbasterd tot Setúbal.

Het waren de Romeinen die begonnen met één van de meest traditionele activiteiten van de regio - het winnen van zout en het pekelen van voedsel in zoutbassins, waarvan nog overblijfselen te zien zijn op het schiereiland Tróia.

De ontwikkeling van Setúbal is altijd verbonden geweest met de zee, door de ligging aan de monding van de Rio Sado, en was in de 14e eeuw al één van de belangrijkste havens van het land.

Het kasteel van Palmela, dat we bezoeken, ligt op één van de hoogste punten van het gebergte Serra da Arrábida. Het gebied, waar het kasteel ligt, is moeilijk toegankelijk en heeft daardoor een ideale ligging voor de verdediging van het territorium.

Tijdens de christelijke reconquista, die geleid werd door D. Afonso Henriques, de eerste koning van Portugal, was Palmela onderdeel van de verdedigingslijn ten zuiden van de Taag en bezochten het kasteel van Palmela.

Dag 10 **Zondag 29 juni • Setúbal • Lisboa • Zaventem**

Via het Christus koningsbeeld en de brug van 25 april rijden we naar Lissabon.

We bezoeken Belém, de wijk van de wind vanuit de Atlantische oceaan, van een kijkje in het rijke zeevaardersverleden van Portugal, van bekende en onbekende bezienswaardigheden en van bedrijvigheid op en langs de Taag.

Belém was vroeger een voorstad van Lissabon, een vissersdorpje eigenlijk. In de 15de eeuw, toen de wereld aan de voeten van de Portugezen lag, gaf Hendrik de Zeevaarder opdracht om een

kerk aan de oevers van de Taag te bouwen in Belém. Het fundament voor de Mosteiro dos Jerónimos werd gelegd en daarmee stond Belém plots op de kaart.

Het Monument van de Zeevaarders werd in 1960 gebouwd, ter nagedachtenis aan de 500ste verjaardag van de dood van Hendrik de Zeevaarder. Het 56 meter hoge monument staat vol bekende Portugese historische figuren, u kan waarschijnlijk Vasco da Gama wel herkennen.

In de namiddag bezoeken we Alfama, de oudste wijk van Lissabon. Deze Moorse wijk is ommuurd en daardoor lijkt het op een burcht. Midden in de wijk bevinden zich de Sé-kathedraal met zijn twee imposante torens. De buurt zelf bestaat uit smalle kronkelige straatjes, trappen en poorten. De gevels van de huizen hebben kleine balkonnetjes en hangen meestal vol met wasgoed en kleurrijke bloempotten.

Rechtstreekse vlucht vanuit luchthaven Lissabon met TAP
Vlucht TP6766 (SN3820) Lissabon 19.55 uur > Zaventem 23.40 uur
(plaatselijke tijd)

**De programmabrochure wordt u op vraag graag toegestuurd.
Een tweepersoonskamer en een eenpersoonskamer zijn nog vrij**



Voor alle informatie, scan de QR-code >



2025

Van 1 juni 2025 tot 1 juni 2026 vieren we de rijke geschiedenis van Erps! Een jaar vol activiteiten om verleden, heden en toekomst te verbinden. Doe mee en beleef het samen!

Laat me aan je burens zien!

06
06

10
06

OPENINGSWEEKEND ACADEMISCHE ZITTING & EXPO 900 JAAR ERPS

Erfgoedhuis, Herkraad,
Thaleia, Sint-Amanduskerk

20
09

21
09

FANFARES OP DORPSPLEIN

De Verbroedering, Vrolijke Schutters,
muziekband Edelweis

08
06

PLECHTIGE EUCHARISTIEVIERING MET AARTSBISCHOP MGR. LUC TERLINDEN

Herkraad & federatieploeg, zangkoor Cantate

12
10

HERFSTCONCERT "RULE, BRITANNIA"

Cultuursmakers

30
08

MUZIKALE WANDELING ROND LEGENDES & VOLKSVERHALEN

Zangkoor Cantate

24
10

LERARENCONCERT KUNSTACADEMIE

Kunstacademie Zaventem-Hortenbergh-
Hampenhout i.s.m. vzw Amandus Erps

31
08

OPENDEURDAG DE KLOK

Klokcomité

∞
10

LEZINGENREEKS TOEKOMST, ECOLOGIE, KUNST & GELOOF

vzw Amandus Erps

∞
08

FIETSZOEKTOCHT

Klokcomité

13
12

14
12

KERSTMARKT WZC O.L. VROUW VAN LOURDES

Animatieteam WZC

13
09

14
09

OPEN MONUMENTENDAG SINT-AMANDUSKERK

Erfgoedhuis & herkraad

20
12

KERSTCONCERT SINT-AMANDUSKERK

vzw Amandus Erps

Onze partners

De lotgevalen van een Tsaardynastie

Na de dood van vorst Iwan de Verschrikkelijke komt er in Rusland een periode die men de Tijd der Troebelen noemt. Het is een tijd van burgeroorlogen en aanvallen vanuit het buitenland.

Nadat de Polen uit Moskou waren verdreven kwamen vooraanstaande Russen, voornamelijk landadel, bijeen in 1613. Zij organiseerden een Landelijke Vergadering, in hun taal Zemski Sobor, Ze kozen een nieuwe tsaar: Michael Romanov.

Daarmee kwam er een dynastie op de troon van 1613 tot 1917. Michael Romanov (1596-1645) was vorst van 1613 tot 1645, het jaar van zijn overlijden. Zijn vader was de metropoliet Filaret die tot patriarch van de Russische kerk was verkozen van 1613 tot 1633, zijn sterfjaar.

In de herfst van 1618 drong een Poolse leger tot Moskou door maar het kon Moskou niet veroveren. In december 1618 werd er dan een wapenstilstand gesloten voor een periode van veertien en een half jaar. Michael was geen vijftig jaar oud toen hij stierf in 1645.

Alexej volgde zijn vader Michael op en was twee keer gehuwd. Eerst met Maria Miloslavskaja, overleden in 1669 en daarna met Natalja Narysjkina, die in 1694 stierf.

In het begin van de regering van de nieuwe tsaar brak er in Moskou een grote oproer uit tegen de gunstelingen van de jonge vorst. Daarom liet hij de nieuwe Zemski Sobor bijeenroepen. Deze Sobor vergaderde van september 1648 tot januari 1649. Er werd een nieuw wetboek opgesteld, de Oelozjenie van 1649.

De Zemski Sobor van 1648 heeft in het prille bewind van tsaar Alexej geholpen om de sociale onrust te overwinnen. Onder de leiding van kozakkenhoofdman Bogdan Chmeljnitski wilde men in Oekraïne loskomen van de Poolse bezetters en stelde men zich onder de bescherming van de Russische tsaar. Het gevolg hiervan was de inlijving van Oekraïne bij Rusland in 1654.

Bij de volgende oorlog in 1667 kwam er een deling van Oekraïne. Het oostelijk deel ging naar Rusland en het westelijk deel naar Polen. In 1680 werd dit westelijke deel ook bij Rusland gevoegd.

Tussen 1657 en 1669 ontstond er een grote opstand in Rusland onder de leiding van Stenka Razin. Tal van kozakken sloten zich hierbij aan zodat de tsaar met grote moeite de rebellie kon neerslaan. De rebellenleider Stenka Razin werd gevangengenomen en onthoofd.

Tsaar Alexej kreeg eveneens moeilijkheden met de orthodoxe kerk wat tot een schisma in de kerk zou leiden. Patriarch Nikon wilde de riten zuiveren van de Russische elementen die erin waren geslopen maar voor vele gelovigen waren deze Russische gebruiken heilige zaken geworden.

De Russen waren gewoon een kruisteken te maken met twee vingers. Dit moest aangepast worden. Volgens de patriarch gebeurde dit oorspronkelijk met drie vingers. In 1666 koos de synode voor Nikons aanpassingen. Vele gelovigen verlieten de Russische kerk. De tsaar moest te hulp schieten om aan deze uittocht een einde te maken. De Oud-Gelovigen, door de Russen Raskolniki genoemd, keerden zich ook tegen het wereldlijk gezag. Zij vluchtten naar de wouden van het noorden waar zij allerlei sekten vormden. Rassol betekent schisma in het Russisch.

De regering van tsaar Alexej werd ook gezien als een langdurige dertigjarige oorlog.

Tsaar Alexej stierf plotseling in 1676, geen vijftig jaar oud. Hij was tweemaal gehuwd geweest. Eerst met Marja Miloslavskaja. Om dit eerste huwelijk te arrangeren had men de namen van tweehonderd vrouwen verzameld waaruit Alexej er één mocht uitzoeken, waarna hij met dit meisje trouwde. Uit dit eerste huwelijk had hij twee zonen Feodor en Iwan, en zes dochters onder wie Sofie. Na het overlijden van zijn eerste vrouw in 1669 hertrouwde de tsaar met Natalja Narysjkina waarmee hij in 1672 een zoon en later twee dochters kreeg. Feodor en Iwan waren zwak van lichaam en geest, slachtoffers van een fysieke kwaal, erfelijk bij de Romanovs.

Zijn oudste zoon Feodor volgde hem op in 1676 maar stierf in 1682. Alhoewel hij tweemaal gehuwd was bleef hij kinderloos.

Tijdens de regeringen van de eerste tsaren begon de grootste gebiedsuitbreiding van Rusland.

In 1582 trokken enkele honderden kozakken het Oeralgebergte over. Ze veroverden Sibir, het hoofdkwartier van de Tataarse clan Koelsjoem. Sibir zouden zij schenken aan het gebied dat men nu kent als Siberië. De regering van Moskou zond nu eigen troepen die de Tataren op de vlucht dreven. In 1643 bereikte een groep kozakken de Amoer en die zakte deze rivier af tot aan de Zee van Ochotsk. Dit gebied behoorde toen tot China.

In 1689 waren er onderhandelingen over het gebied van Nertsjinsk met een overeenkomst als gevolg waarbij het gebied van Nertsjinsk aan de Russen toekwam en het stroomgebied van de Amoer aan China. Dit verdrag maakte een einde aan de pogingen van de Russen om het Amoergebied in te palmen.

Wanneer in 1682 tsaar Feodor kinderloos stierf waren er twee personen die hem konden opvolgen.

De eerste was zijn broer Iwan. Deze was zwak van lichaam, bijna debiel en stotterde. Het was zijn zuster Sofie die het voor hem opnam.

De andere mogelijke troonopvolger was Peter, de vijf jaar jongere halfbroer van Iwan, wiens moeder Natalja het opnam voor haar zoon. Het kwam tot een soort van paleisrevolutie waarbij doden vielen. Ten slotte heeft men een compromis gesloten in 1682 waarbij Iwan en ook zijn halfbroer Peter de titel van tsaar kregen.

In feite is het Sofie die samen met de hulp van Vasili Golitsyn het land bestuurde. In 1689 besloot Sofie dat ze haar kans kreeg om als eerste tsarina van Rusland te heersen. Haar pogingen om Peter en zijn moeder uit te schakelen mislukten. Sofie werd gedwongen zich in het klooster der Maagden, even buiten Moskou, terug te trekken. Vorst Golitsyn werd naar het noorden verbannen.

Iwan, de halfbroer van Peter, stierf in 1696 als een onbetekenende figuur. Natalja, de moeder van Peter, stierf in 1694.

Peter, de jongste van de drie tsarenzonen, werd geboren op 30 mei 1672 en was maar vier jaar oud toen zijn vader stierf. In tegenstelling tot zijn twee halfbroers was hij stevig en gezond en ook heel verstandig. Peter had een rijzige figuur van meer dan twee meter lengte. Hij was letterlijk een groot man, maar ook in verband met staatszaken zal hij de Grote genoemd worden. Bij zijn eerste leraar Zotov had Peter leren lezen en schrijven. De rest van zijn ontwikkeling had hij te danken aan zich zelf. Hij was een echte autodidact. Hij verdiepte zich in de beginselen van de wiskunde, zeevaartkunde en vestingbouw. Vorst Dolgeroeki gaf hem een astrolabium en zorgde er ook voor dat Peter in contact kwam met een Hollander, die hem het toestel leerde gebruiken. Peter vatte bewondering op voor de westerse kennis en cultuur. Wat Peter van zijn voorgangers onderscheidde waren zijn hervormingen die het uitzicht van Rusland veranderden.

In 1700 voerde hij de Juliaanse kalender in. Tot dan volgde men in Rusland de Joodse kalender die begon met de schepping en de tijd 7208 als jaartal droeg. De Juliaanse kalender verschilde wel elf dagen met de Gregoriaanse.

In de twintigste eeuw werd na het uitroepen van de republiek in Rusland wel overgeschakeld op de Gregoriaanse tijdrekening. Ook het onderwijs zou een grote uitbreiding kennen.

Aan het begin van Peters regering telde het land één school. Peter stichtte in Moskou en Sint-Petersburg een reeks scholen die in het teken stonden van het leger en de vloot.

Op 16 mei 1703 begon men met de aanleg van een nieuwe Russische vesting, de Peter-en Paulusvesting. Het werd de kern van het huidige Sint-Petersburg, die in de twintigste eeuw omgedoopt werd tot Leningrad.

De lotgevallen van een Tsaardynastie

Na zijn terugkeer in Moskou begon de tsaar vestimentaie voor-schriften uit te vaardigen. Bij zijn eerste optreden liet hij zijn boja-ren hun baard afscheren. De Europese haardracht en kledij werden verplicht. Alleen de geestelijkheid en de boeren mochten hun tradi-tionele klederdracht behouden.

Na de dood van zijn moeder in 1694 wilde Peter zijn gebied uitbrei-den en een uitweg naar de zee had zijn voorkeur. In het voorjaar van 1695 zakte hij met zijn leger in boten af op de Oka en de Wolga om de stad Azov te veroveren. Deze stad was toen in de handen van de Turken en bood weerstand. In het najaar van 1695 trokken de Russen zich terug.

In de winter liet hij aan de Don, in Woronesj dertig grotere schepen bouwen en een duizendtal sloepen. In het voorjaar van 1696 viel Peter te land en op zee Azov aan en de stad gaf zich over. Deze overwinning vond zelfs weerklink in het buitenland.

In 1697 ging de tsaar naar Nederland met de bedoeling zijn kennis over de scheepsbouw bij te stellen. Eerst kwam hij in Zaandam, later in Amsterdam waar hij eigenhandig op een scheepswerf mee-werkte. Hij ontmoette er de geleerden Boerhave en Van Leeuwen-hoeck.

Veel Russische scheepstermen stammen uit het Nederlands van uit die tijd.

Daarna verliet hij Nederland en trok naar Engeland in Deptford om zijn kennis over scheepsbouw te vergroten.

Peter wilde Rusland uitbreiden tot het ijsvrije wateren had bereikt. In het zuiden was dat de Zwarte zee en in het oosten de Oostzee. Daarom zou hij zijn krachten meten met de Turken in het zuiden.

Een treffen met de Zweden had plaats in 1700 bij Narwo, een Zweeds fort in Estland en de Russen werden er verdreven.

In 1701 en 1702 vielen de Russen onder leiding van hun generaal Sjeremetev Lijfland en Estland binnen. De Zweden werden twee-maal verslagen. In 1703 maakten de Russen zich meester van het Zweedse fort Nienschante aan de monding van de Neva.

In 1709 won Peter een beslissende slag tegen de Zweden nabij de Oekraïense stad Poltova. Daardoor kon de tsaar Estland met Reval en Letland en de eilanden Zojoe en Oesel bij zijn rijk voegen. Met de vrede van Nystadt in 1721 kreeg Rusland ook Ingermanland en Kare-lië erbij.

Met de Turken liep het anders af. Zij versloegen de Russen in 1711 aan de oevers van de Proet en zo moest Azov aan de Turken worden teruggeven. De Zwarte zee was voor een halve eeuw Turks bezit.

Een oorlog tegen de Perzen in de periode 1722-23 bracht de Russen aan de oevers van de Kaspische zee. Ze veroverden de steden Der-bent en Bakoe. Onder Peters opvolgers verloren de Russen deze gebieden. Tsaar Peter stierf op 28 januari 1725. Geboren te Moskou in 1672 was hij dus 52 jaar oud. Hij was tweemaal gehuwd geweest. Eerst met Eudoxia Lopoechina met wie hij een zoon Alexej kreeg. Een tweede huwelijk ging hij aan met Catharina Skowronski met wie hij twee dochters kreeg, Anna en Elisabeth.

Alexej was in 1711 gehuwd met Charlotte van Brunswijk-Wolfenbuttel. Met haar had Alexej een zoon Peter in 1715. Chrlotte stierf kort na de geboorte van haar zoon in 1715.

Tussen tsaar Peter en zijn zoon Alexej boterde het niet goed en dat had grote gevolgen.

In september 1717 vluchtte Alexej naar Wenen. Nadien beloofde de tsaar vergeving aan zijn zoon indien hij zou terugkeren naar Rus-land.

Alexej keerde terug maar de tsaar hield zich niet aan zijn belofte. De tsarevitsj werd gevangengenomen, gefolterd en ter dood veroor-deeld. Hij stierf in juni 1718 aan de gevolgen van zijn laatste folter-ring. Deze was zo hevig en fel dat men de beenderen van de jonge man hoorde kraken. Door dit familiedrama kwam de erfopvolging

van tsaar Peter in moeilijkheden.

In 1719 overleed de enige zoon van tsaar Peter. Deze zoon noemde ook Peter en was slechts vier jaar oud.

Daarop kondigde tsaar Peter in 1722 een nieuwe regeling af waarbij de regerende vorst naar goeddunken een troonopvolger kon aan-wijzen. Bij zijn dood in 1725 stelde men vast dat tsaar Peter dit ver-zuimd had.

Het Russische hof werd het toneel van allerlei intriges. Met de hulp van Alexander, een intieme vriend van de overleden tsaar, kwam men tot een oplossing om Catharina, de weduwe van de tsaar, als tsarina op de troon te zetten. Zij zou slechts twee jaar regeren daar ze in 1727 stierf. Zij had in haar testament de elfjarige Peter, zoon van Alexej, tot opvolger aangeduid. Deze zou in 1730 sterven aan de gevolgen van de pokken zonder een opvolger aan te wijzen.

Daarna kwam Anna, de weduwe van de hertog van Koerland en nicht van tsaar Peter de Grote, van 1730 tot 1740 op de troon.

Tsarin Anna had die tijd gebruikt om haar achterneef Iwan van Brunswijk tot haar opvolger aan te wijzen. Deze was maar enkele maanden oud toen Anna stierf.

Het kwam tot een paleisrevolutie waardoor in 1741 Elisabeth, de jongste dochter van Peter de Grote, de troon besteeg. Zij stierf in december 1761 en werd opgevolgd door haar neef Peter Fjodoro-vitsj. Zijn bewind duurde zes maanden. In 1762 werd hij door zijn vrouw gevangengenomen en een week later was hij dood.

Deze vrouw, in de Russische geschiedenis bekend als Catharina de Grote, was de dochter van de Duitse hertog von Anholt-Zerbst. Zij regeerde van 1762 tot 1796 over Rusland. Onder haar bewind kende Rusland een grote gebiedsuitbreiding. Dit gebeurde vooral door de inlijving van Polen.

De Pruisische koning Frederik II en de Oostenrijkse keizer Jozef trokken samen met de Russische tsarina Catharina Polen binnen waar onlusten waren uitgebroken. Dit leidde tot de eerste verdeling van Polen. In 1788 was er het volgend conflict met Polen. In 1795 werd Polen voor een derde keer verdeeld. De Pruisen, de Oostenrij-kers en de Russen verdeelden dit land onder elkaar en er bleef van Polen niets meer over.

Ondertussen was er in Moskou in 1771 een pestepidemie uitgebro-ken. Maar veel erger was de opstand die door Poegatsjov geleid werd van 1772 tot 1774 in Rusland. Het begon met de rebellie van Oekraïense kozakken. Vervolgens sloten Russische boeren aan. Een leger van 25.000 opstandelingen veroverden de steden Kazan en Saratov. Het geregelde Russische leger werd tegen de opstandelin-gen ingezet. Poegatsjov werd gevangengenomen en in Moskou te-rechtgesteld.

Ook de Turken voerden dikwijls oorlog tegen de Russen. In 1787 kregen zij de bijstand van de Zweden en verklaarden de Turken de oorlog tegen de Russen. Maar de Turken werden door de Russen verslagen in 1788 en 1789.

In 1789 won de Zweedse koning Gustaaf III de zeeslag van Svenska-Sund. Door de gebeurtenissen in Frankrijk zocht hij toenadering tot tsarina Catharina. Het gevolg hiervan was het einde van de strijd tussen beide vorsten.

Catharina stierf in 1796 en werd opgevolgd door haar zoon Paul. Bij de begrafenis van zijn moeder liet hij de kist van zijn eigen ver-moorde vader Peter opstellen naast die van Catharina en ze werden samen begraven.

Wordt vervolgd

Evarist MAES • Cultuursmakers Kortenber



Terugblik

Links

Expo Peter Morrens in M Leuven
 La Boverie, tentoonstelling Paul Delvaux
 Concert LUCA Clarinet
 Daguitstap Mechelen, expo 'Eeuwige lente' In Hof van Busleyden

Rechts

Lenteconcert met Jan Vermeulen en Veerle Peeters
 Cavalluna, paardenshow
 Bezoek aan het erfgoed depot Rato



Terugblik 2-daagse Tilburg-Eindhoven
Zaterdag 29 en zondag 30 maart 2025

Links

Architectuurwandeling, Tilburg
 Museum De Pont, hedendaagse kust, Tilburg
 Textielmuseum, Tilburg
 Kleine joodse begraafplaats, Oirschot

Rechts

Van Abbemuseum, Eindhoven
 Philipsmuseum, Eindhoven
 Duitse begraafplaats, Lommel